



Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Δ.Π.ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Γ'.

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 26 του θεριστή 1903

ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Οδός Οικονόμου αριθ. 4 — ΑΡΙΘ. 154

ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΝΟ ΦΥΛΛΟ:

ΕΡΜΟΝΑ: Καινούρια σορέττα.

ΦΡ. ΔΕ ΣΑΝΚΤΙΣ: 'Ο Ούγκολίνος του Δάντη (τέλος).

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗ: Βιβλίο πρώτο (συνέχεια).

ΣΠΗΛΙΟΥ ΑΝΘΙΑ: Ρουμπίνα ή αλιβάνιστη (τέλος).

Ν. ΚΙΓΚΙΝΑΤΟΥ: Σταφιδολέμος.

ΣΠ. ΠΑΣΑΓΙΑΝΝΗ: Κουβέντες—Σερνικό.

ΜΕΝΟΥ ΦΙΛΗΝΤΑ: Στά βουνά της Χαλκιδικής.

Κ: Γενική 'Επιθεώρηση—Νεοελληνική ποίηση.

ΣΤΕΦ. ΠΑΡΘΕΝΙΚΟΥ: «Ζωγράφιος άμυνοσία»

ΠΟΙΗΜΑΤΑ: Γ. Περγιαλίτη, Ν. Γιαννιού, Γ. Ζουφρέ.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ — Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΣΤΑΦΙΔΟΠΟΛΕΜΟΣ

Καμιά ειδικότητα δεν έχω στο ζήτημα και γι αυτό ίσια ίσια κι ανακατεύομαι. Ούτε σταφίδα απόχτησα ποτέ μου για να μ' ενδιαφέρει ή τύχη της. Μου λένε μοναχά—και το πιστεύω—πώς το σταφιδικό ζήτημα θα σώσει, ή λυθεί καλά και τίμια, τον τόπο κι από δεύτερη χρεωκοπία, χειρότερη της πρώτης, μου φέρουν τόσα άλλα σπουδαία επιχειρήματα, μου μιλάνε τόσα χρόνια τώρα είτε στον τύπο, είτε στη Βουλή, είτε στους καφετέδες γι' αυτό το φλογερώτατο (δεν είναι δικό μου το επίθετο, δικό τους είναι) ζήτημα, ώστε σά μάννα από τον ουρανό μου ήρθε ή «Σύμβαση» του κ. Πεσματζόγλου και ρήχηκα με τα μούτρα στη μελέτη της.

Τη διάβασα μια φορά, την ξαναδιάβασα δεύτερη, δοκίμασα και τρίτη, και στο τέλος βγήκα τόσο φαινομένος για το «φλογερώτατο» ζήτημα, όσο είμουν και πριν πιάσω στα χέρια μου τη φημερίδα που τη δημοσίευε. Ρωμύς όμως βέρος κ' έχω, που πρέπει όλα νάν τα ξέρει, δε νιράπηκα καθόλου να πω σε φίλο μου που μ' άρωτήξε αν ξέρω τίποτα περί δικιά τη σύμβαση,

— Βεβαίωτατα! 'Όλο το ζήτημα άπόξω κι ανακατωτά. Ρώτα με, αν έχεις κέφι!..

— 'Όσοι σου φαίνεται καλή ή σύμβαση;

— Χαλωτάτη!

— Κι ο Πεσματζόγλου;

— Σωτήρας της Σταφίδας... Σταφιδοσωτήριος, να ποῦμε!

— Περίεργο! Κ' εγώ θάρρεψα πώς είναι μοναχά σωτήρας της 'Αθηναϊκής Τράπεζάς του!..

'Ο φίλος μου, σκέφτηκα, θα διάβασε τέρθρα του κ. Γεωργιάδη και θα παρυσώθηκε. 'Ακούς εκεί νάν το φαντάζεται ο άθεόφοβος πώς ο κ. Πεσματζόγλου δουλεύει μοναχά για την Τράπεζά του και για το κερέρι του; 'Απελπισιά! 'Ούτε τον πατριώτη δεν μπορεί να κάνει σ' αυτόν τον καταραμένο τόπο κανένας! Γίνεσαι Βούργαρος για δέ γίνεσαι;

Μά τί με νοιάζει στα ύστερα για το φίλο μου; 'Εχει λόγον του την ιδέα του, έχω κ' εγώ τη δική μου. 'Εχει τη δική του κι ο κ. Πεσματζόγλου. Και την παραδική του ο κ. Γεωργιάδης. 'Όλοι έχουν κι από μια ιδέα, και μοναχά, φοβάμαι, οι σταφιδάδες δεν έχουν τίποτα.

Και πώς νάχουν; Κι από που θάν τη σκηματίσουν αυτή την ιδέα; 'Από τη «σύμβαση»; Δέ μās άφήνετε, καλέ! 'Ετσι πούναι γραμμένη, μόνο δασκάλοι, κι αυτοί να δοῦμε, μπορούνε νάν την καταλάβουν. Μά οι δασκάλοι δέ θα πουλήσουνε σταφίδα; ο χωριάτης θα πουλήσει, κι ο χωριάτης διαβάζοντας σήμερα τη «σύμβαση» δέ μπορεί να νοιώσει, και βάζω το κεφάλι μου στοίχημα, αν οι σταφιδοσωτήριοι αυτοί ζητάνε νάν τάγοράσουν το βió του, ή νάν του το κλέψουνε.

'Εχω τελειώσει το γυμνάσιο, κοντισοπήρα και κάπιο δίπλωμα από το Πανεπιστήμιο, κι όμως σάς δοκίζομαι στην άγια κάρα του Μιστριώτη πώς όχι μοναχά ή γλώσσα της σύμβασης μά και το ύφος της, το μακαρονίστικο ύφος κάθε επίσημου χαρτιού, μου είναι όλωοδιόλου ξένα. Δεν τα καταλαβαίνω, δέ με συγκινούν.

Θά μου πείτε:

— Και τί πειράζει ή δέν τα καταλαβαίνεις λόγου σου; Μήπως ή άφεντιά σου θάν την κρίνεις τη σύμβαση; Τη σύμβαση θάν την κρίνουν οι βουλευτάδες, και σά φωστήρες που είναι και τα καταλαβαίνουν όλα, θάν την καταλάβουν κι αυτή!..

Καλός ο λόγος σας. Μās έχουν όμως τόσες φορές γελασμένους οι βουλευτάδες μας που φοβάμαι πώς κι αυτή τη φορά δέ θα ξεχάσουν την παλιά τους τέχνη. Θέλω να ιδώ εγώ, ο χωριάτης, ο σταφιδάς, τί μου γίνεται για να ξέρω ή θάν τα διαχειριστούνε τίμια ή κλέφτικα τα συμφέροντά μου οι επίσημοι αντιπροσώποι μου.

— Θέλεις λοιπόν να γραφότανε ή «σύμβαση» στη δημοτική γλώσσα;

Τέτιες εντυχιμένες μέρες είναι μακριά άπόμα, θάρρησουνε νάρθουν. Κάτι άλλο ευκολότερο ήθελα. 'Αφού γράφτηκε που γράφτηκε ή «σύμβαση» στη μακαρονίστικη γλώσσα, να γραφτεί και μια σύν-

τομη άνάλυσή της για το λαό. Στην άνάλυση αυτή να πούνε κουβεντιαστά στο λαό οι κύριοι που ζητάνε νάν τονέ σώσουν ή νάν τονέ γδύσουν σήμερα, όλες τις άπαίτησες πουχουνε κι όλα τα άφελήματα που του δίνουνε. Τό και το θά μου δώσεις, τό και το θά σου δώσω. Σταράτες κουβέντες, ξάστερες. 'Ετσι κάνουν όσοι δουλεύουν τίμια κ' έτσι μιλάνε όσοι δέν έχουνε σκοπό νάδικήσουνε. Με μπερδεμένες κουβέντες δέ γίνεται τίμια δουλιά ποτέ.

'Ας άνοίξουνε λοιπόν, αν τους βαστάει, την καρδιά τους στο λαό. Τότε μονάχα την «ανάδοχον» εταιρία θάν την πάρει ο λαός για καλή «κουμπάρια» κι όχι για λησυσυμμορία, καθώς τη φαντάζεται σήμερα.

Ν ΚΙΓΚΙΝΑΤΟΣ

ΣΤΑ ΒΟΥΝΑ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Του ειδικαστού μου φίλου Φώτη Φωτιάδη

Σε σένα που πρώτος ύψωσες τη φωνή της αλήθειας εδώ μέσ' στην Πόλη και συντάραξες τον κόσμο της το φλογωμένο άπ' το λογισματισμό.

Σε σένα που κατακεφάλισες αλόγητα την 'Υδρα του Βυζαντινού δασκαλισμού.

Σε σένα το γιατρό, το φιλόσοφο, τον πατέρα, τον 'Ελληνα, τον άνθρωπο!

Α'. ΒΑΣΑΝΩΝ ΤΕΛΟΣ

Τό 1898 είμουν ακόμη στη Θεσσαλονίκη σπούδαζα σ' ένα άνώτερο παιδεφτήριο, κ' είταν άφτη ή στερνή χρονιά τώ σπουδῶ μου.

Είχα βαριεστήσει κάμποσα χρόνια τώρα μέσ' στο μυαλοσκοτωτήριο εκείνο και τραβούσα τις μίρες, που λείει ο λόγος, με τα δόντια μου, να τελειώσει κι άφτη ή χρονιά, για ν' άποτινάξω μια και καλή άπό πένου μου όλη τη δασκαλική πριτσήλα.

'Η μεγάλη Σαρακοστή, καθώς ξέρετε, είν' ή έποχή, που γίνεται ή μεγαλύτερη εργασία—ή όπως λίμε μεϊς οι παγκάκιστοι αίρειτικοί, ή μεγαλύτερη στρέβλωση—στά σχολεία μας.

Μάλιστα οι τελειόφοιτοι, έπειδής προετοιμάζονται για ατάς άπολυτηρίους εξετάσεις, έζόν άπ' την ταχτική τους εργασία, είν' ύποχρεωμένοι να ξαναθυμηθούνε ένα σωρό ρουχαλιτά, που τους νανουρίσανε άπ' τον πρώτο χρόνο μέσ' στις παραδόσεις τόσοι και τόσοι γυμνασιάρχηδες, διεφτυντάδες, ύποδιεφτυντάδες, πρωτοκαθηγητάδες, καθηγητάδες, δι-